

Godt interkommunalt samarbeid – en nøkkel til fremtiden

Assisterende statsforvalter Øystein Johannessen

Innherred regionråd – Steinkjer

12.4.2024

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

11.04.2024

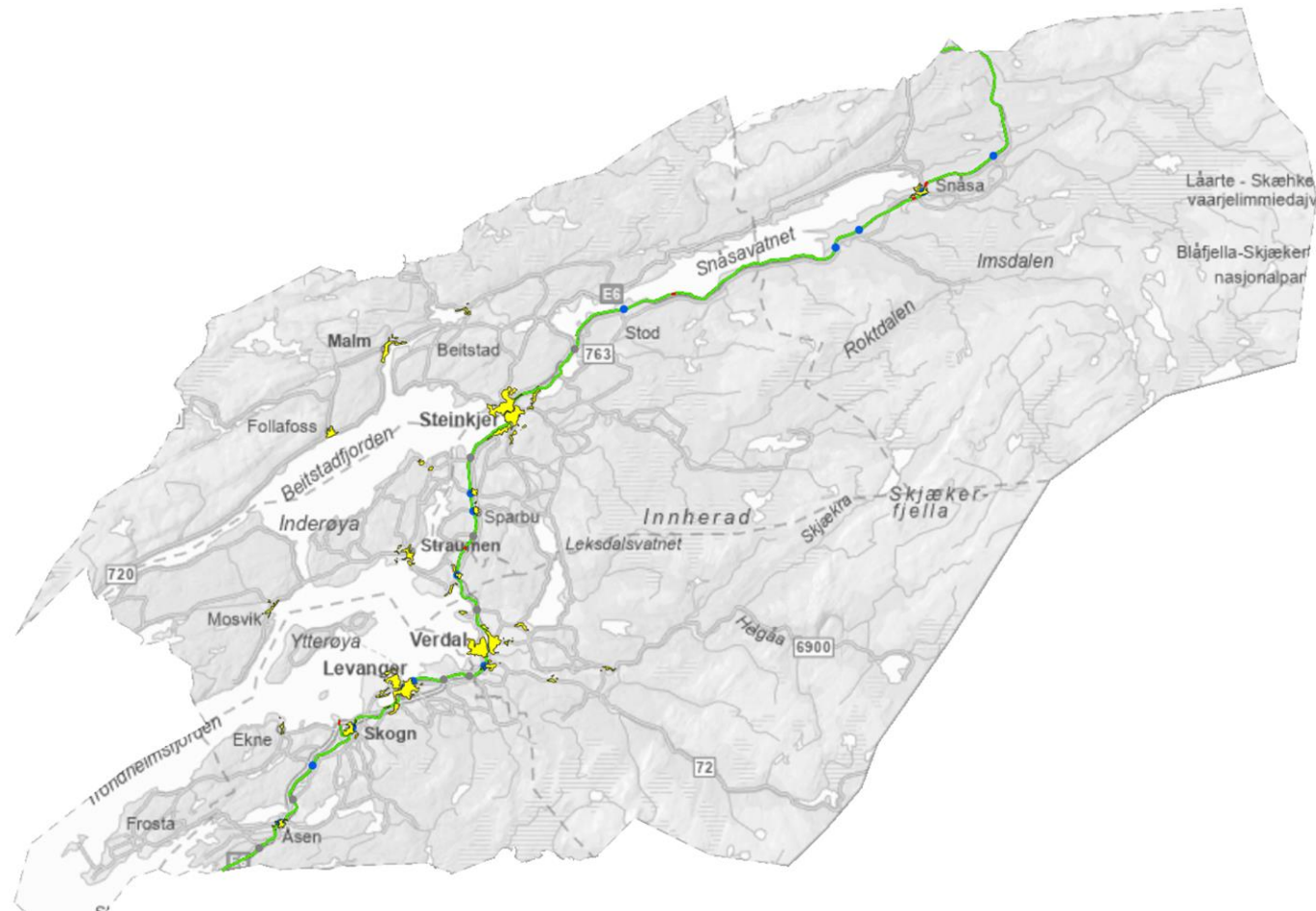

Dagens tekst

- Kommunene i Trøndelag:
Perspektiver på utfordringsbildet
- Interkommunalt samarbeid –
innsikt og psykologi
- Litt om areal
- Sluttord

Innherred – En region med mange muligheter, men også utfordringer

Utfordringsbildet i NOU 2023:9 Generalistkommunesystemet

Demografi

Endring i
inntekter

Klima- og
naturendringer

Samfunns-
sikkerhet og
beredskap

Utenforskap

Press på
demokratiet

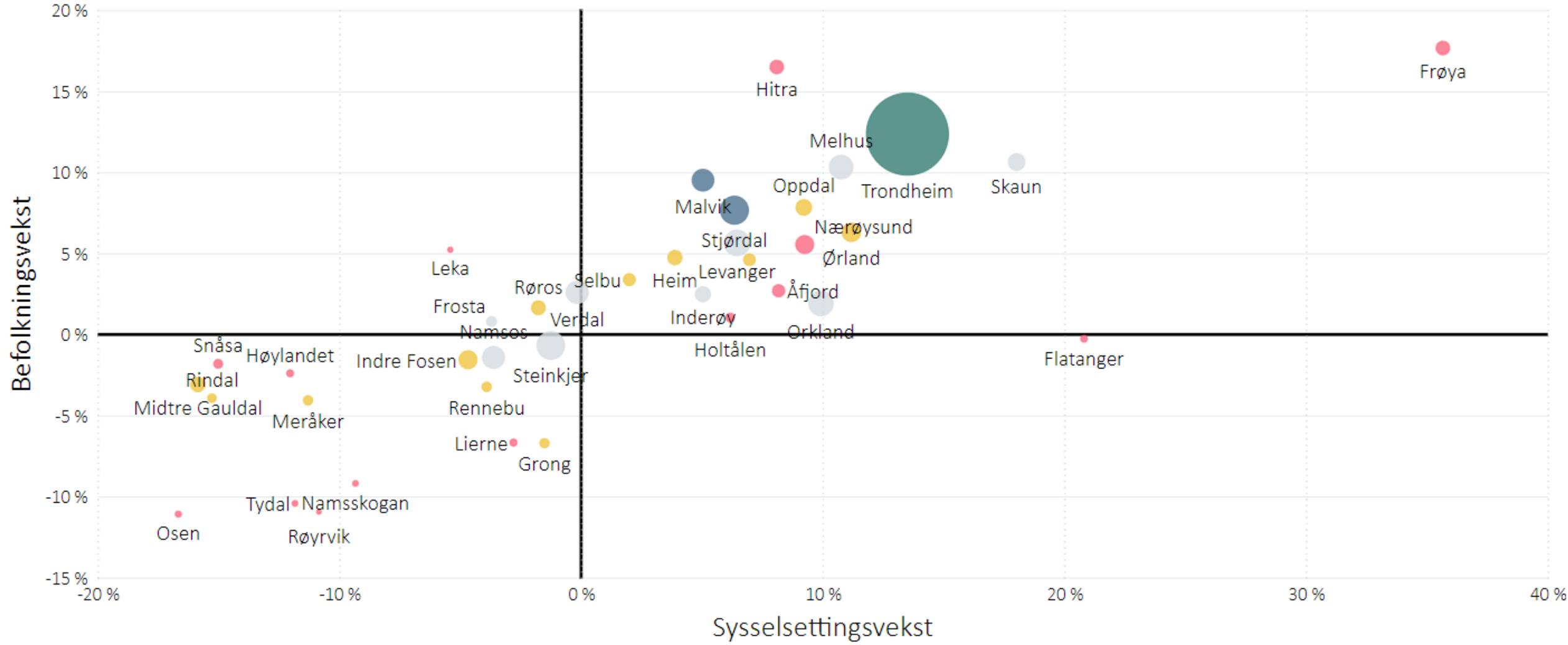
Behov for innovasjon,
omstilling og digitalisering

Krever kompetanse og
utviklingskapasitet

Befolknings- og sysselsetningsvekst i Trøndelag i perioden 2015-2024

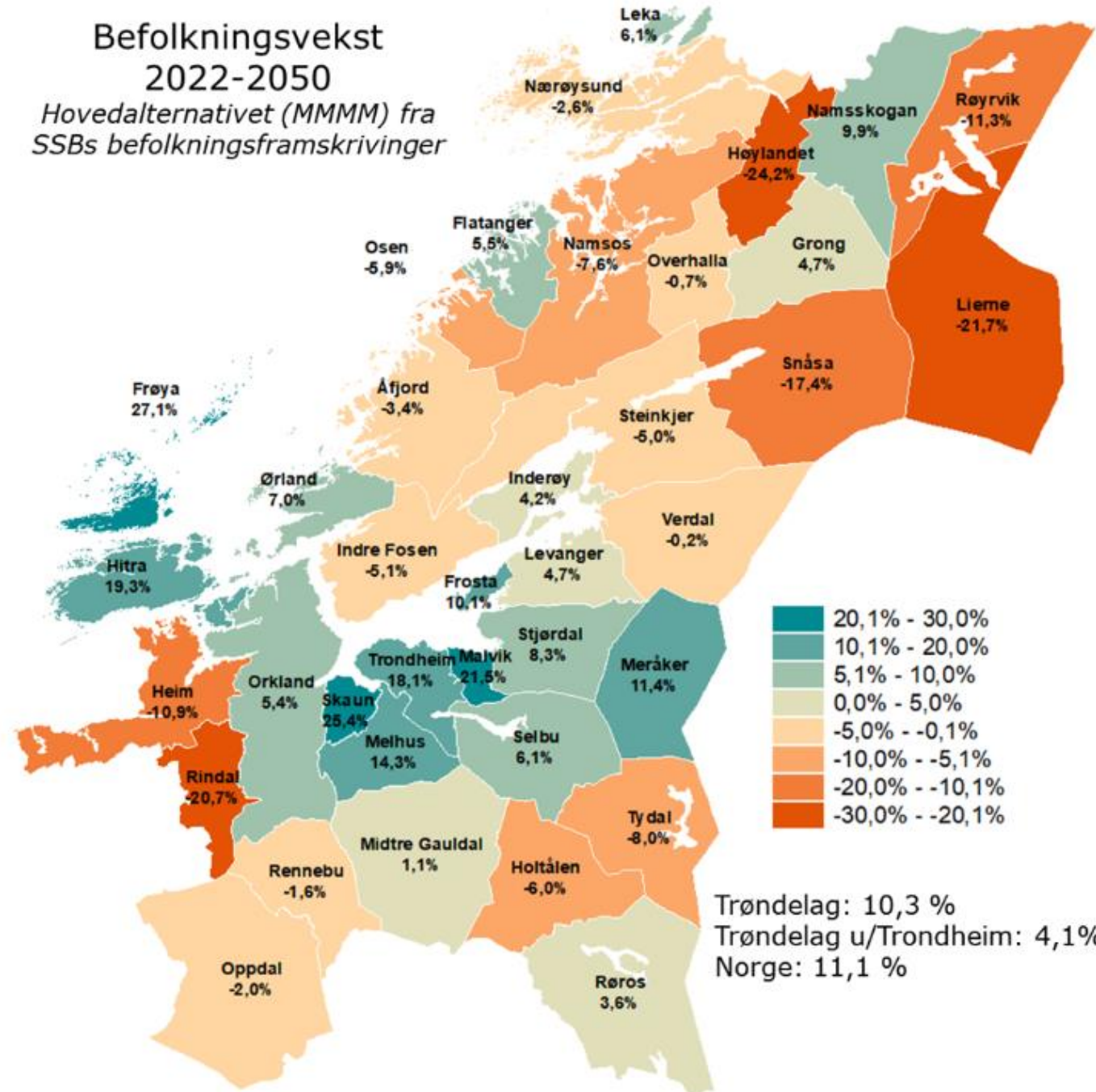

Sentralitetsklasse 2 3 4 5 6

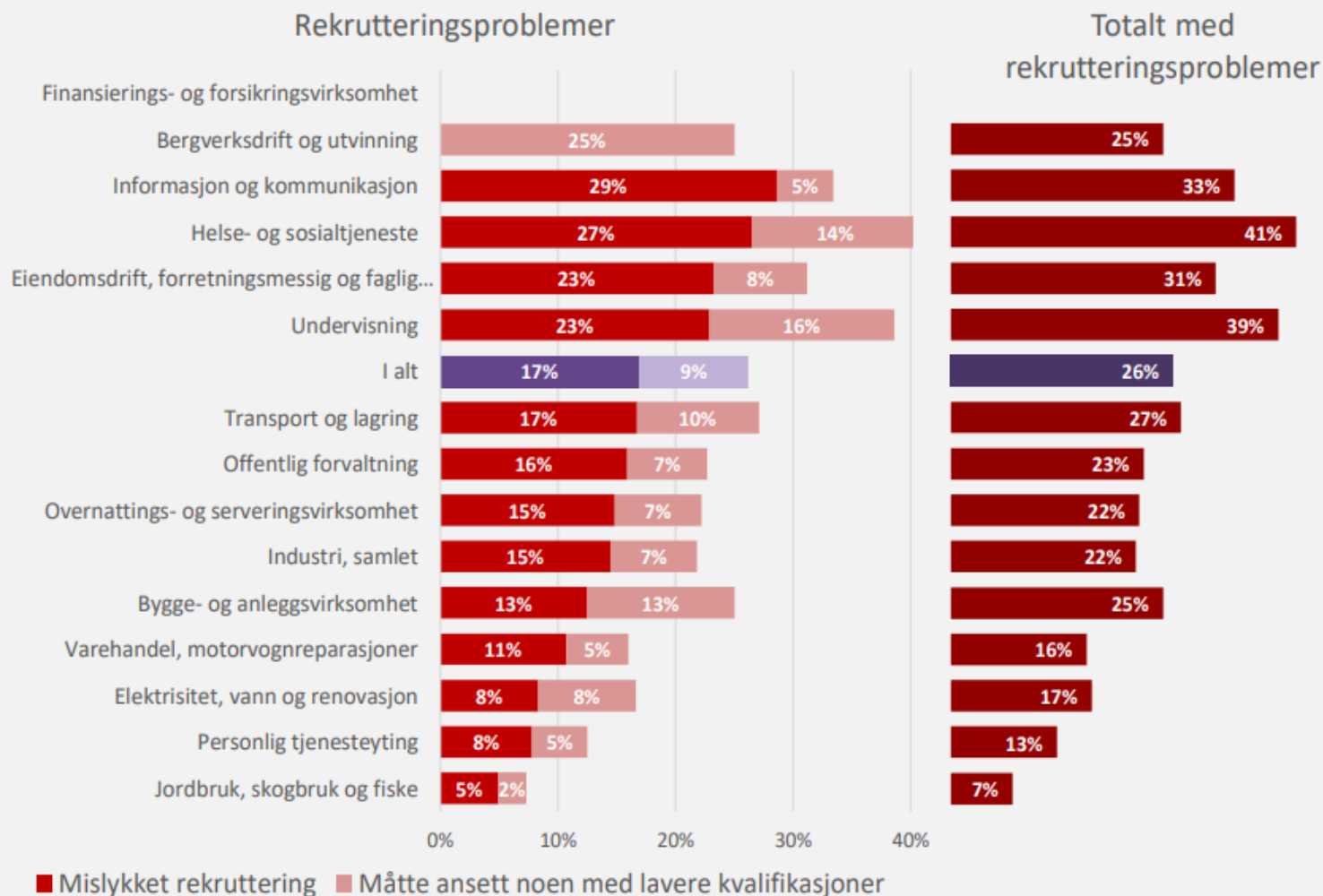

Befolkningsvekst 2022-2050

Hovedalternativet (MMMM) fra
SSBs befolkningsframskrivinger

Rekrutteringsproblemene er størst i helsesektoren

Har bedriften mislyktes i å rekruttere arbeidskraft de siste 3 månedene?

Med unntak av finansierings- og forretningsvirksomhet har alle næringer opplevd rekrutteringsproblemer de siste tre månedene. Innenfor bergverksdrift og utvinning har ingen av virksomhetene oppgitt å ha alvorlige rekrutteringsproblemer.

Virksomheter innen helse- og sosialtjeneste opplever i størst grad å ha problemer med å få tak i ønsket kompetanse. Deretter følger undervisning. Informasjon og kommunikasjon har den høyeste andelen bedrifter med alvorlige rekrutteringsproblemer.

Av de større næringsgruppene ser vi økning i alvorlige rekrutteringsproblemer særlig innenfor informasjon og kommunikasjon, transport og lagring og undervisning. Innenfor førstnevnte næring har andelen økt fra 17 prosent i fjor til 29 prosent i år.

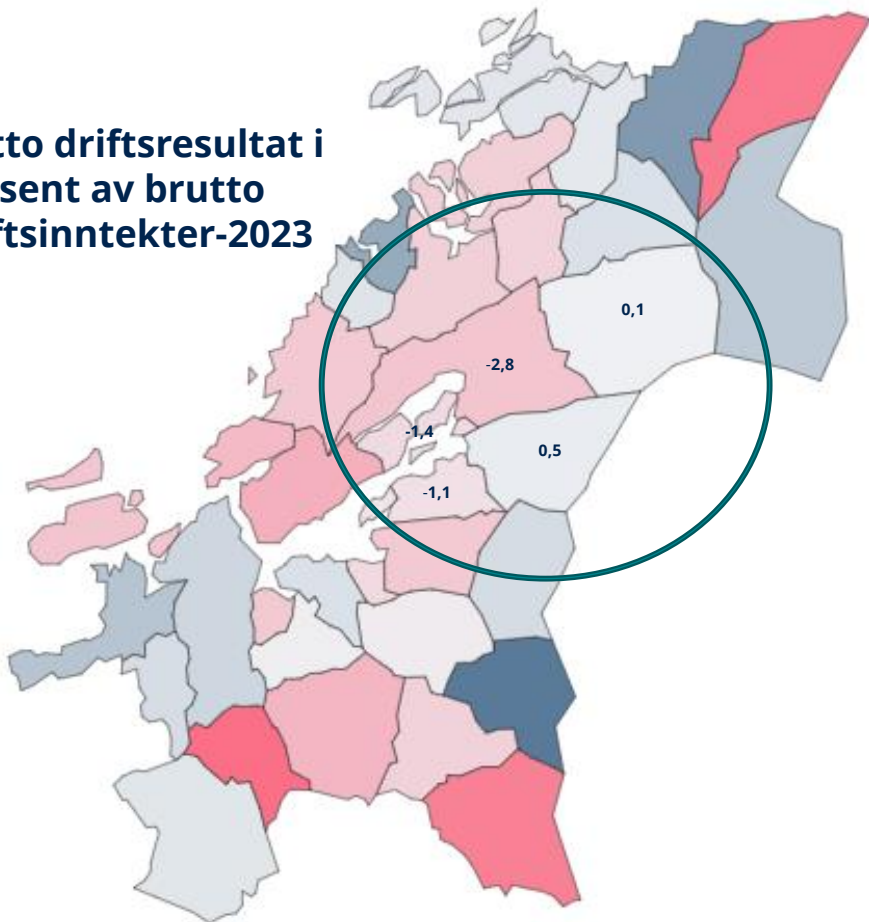
I flertallet av næringene er det nedgang i andel bedrifter som oppgir å ha rekrutteringsproblemer. Det gjelder særlig enkelt næringer innenfor industrien. For industrien samlet er det en nedgang i andel virksomheter som ikke fikk ansatt noen, fra 19 prosent i fjor til 15 prosent i år. Tilsvarende er det en nedgang fra 22 prosent i fjor til 13 prosent i år innenfor bygg og anlegg.

I fjorårets undersøkelse meldte hver tredje virksomhet innenfor helse- og sosialtjeneste at de ikke fikk tak i nødvendig arbeidskraft, i år er denne andelen redusert til 27 prosent. Blant virksomhetene innen finansierings- og forsikringsvirksomhet er det i årets undersøkelse ingen som oppgir å ha rekrutteringsproblemer.

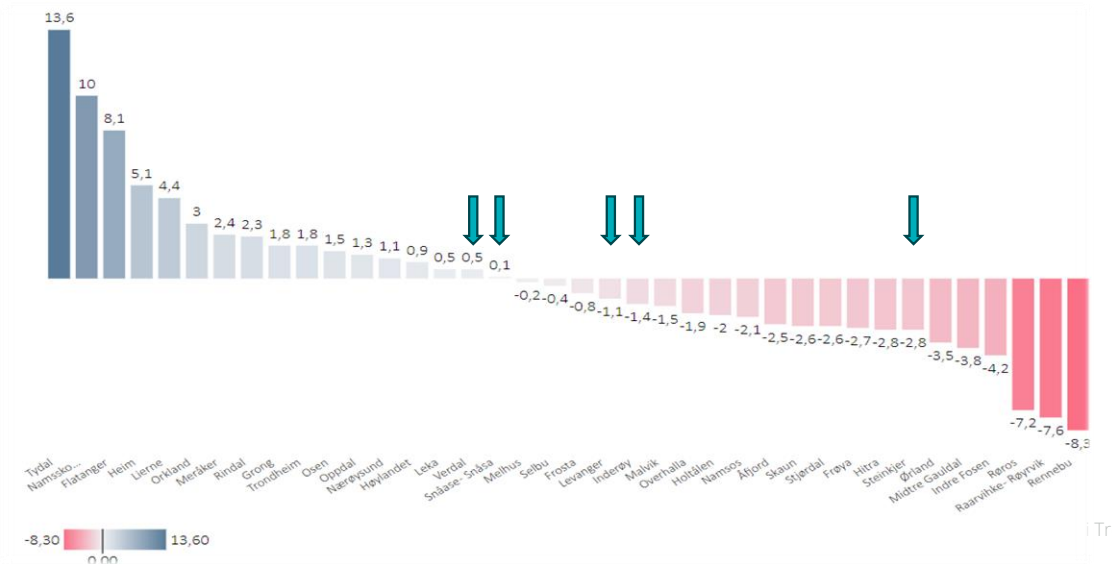
Utfordringsbildet for Innherred - Økonomi

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter-2023

- Skattesvake kommuner
- Fravær av ekstrainntekter
- Kommuner med høy belåningsgrad

- Demografiutvikling
- Kapasitetsutfordringer

Interkommunalt samarbeid: Lovgrunnlag

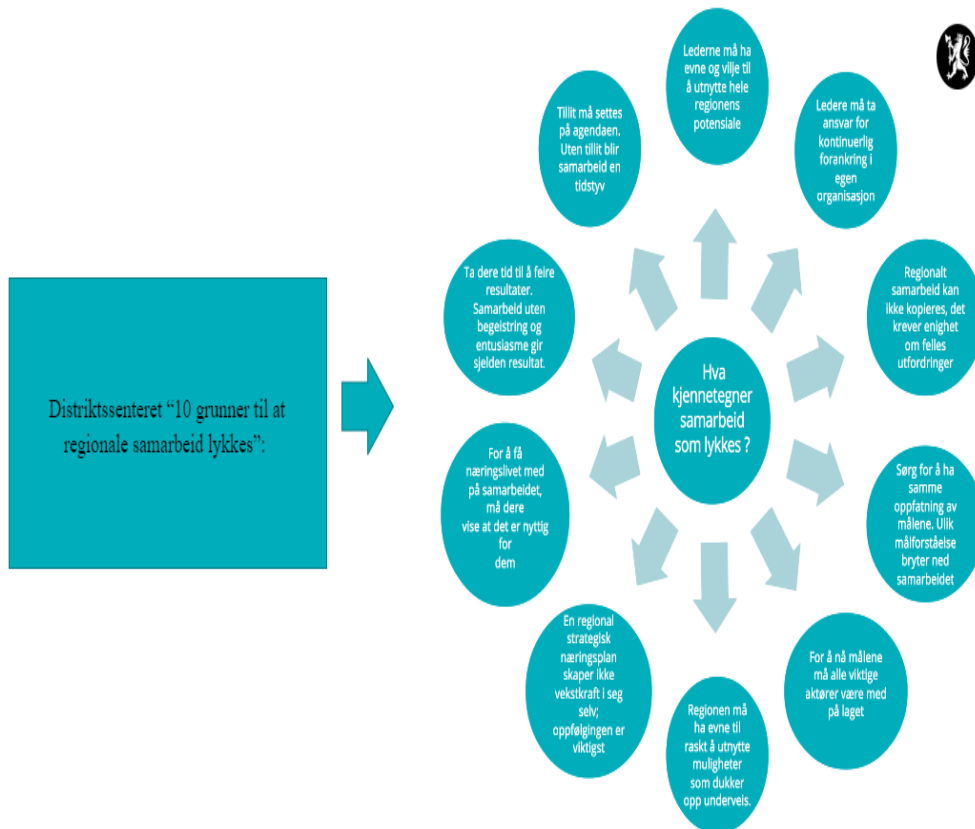
1. Kommuneloven

- § 17 Interkommunalt samarbeid
- § 18 Interkommunalt politisk råd
- § 19 Kommunalt oppgavefelleskap
- § 20 Vertskommunesamarbeid

2. Lov om interkommunale selskap

Kilder til innsikt om interkommunalt samarbeid

Kommunal- og distriktsdepartementet

Veileder

Veileder om interkommunalt samarbeid etter reglene i kommuneloven

Det interkommunale samarbeidets psykologi

- Monogami eller på vift?
- Storesøster og lillesøster
- Sentrum – periferi-relasjoner og gjensidig avhengighet
- Ordfører- og kommunedirektørkollegiet spiller en viktig rolle
- Eierskap og deltakelse
- Evaluere med jevne mellomrom

Interkommunalt samarbeid er krevende, og det er en rekke faktorer man bør ta hensyn til når man planlegger og rigger slike samarbeid.

Noen av disse faktorene handler om hvordan man behandler hverandre og fremstår i samarbeidet, dvs mer psykologiske faktorer.

Behov for næringsareal

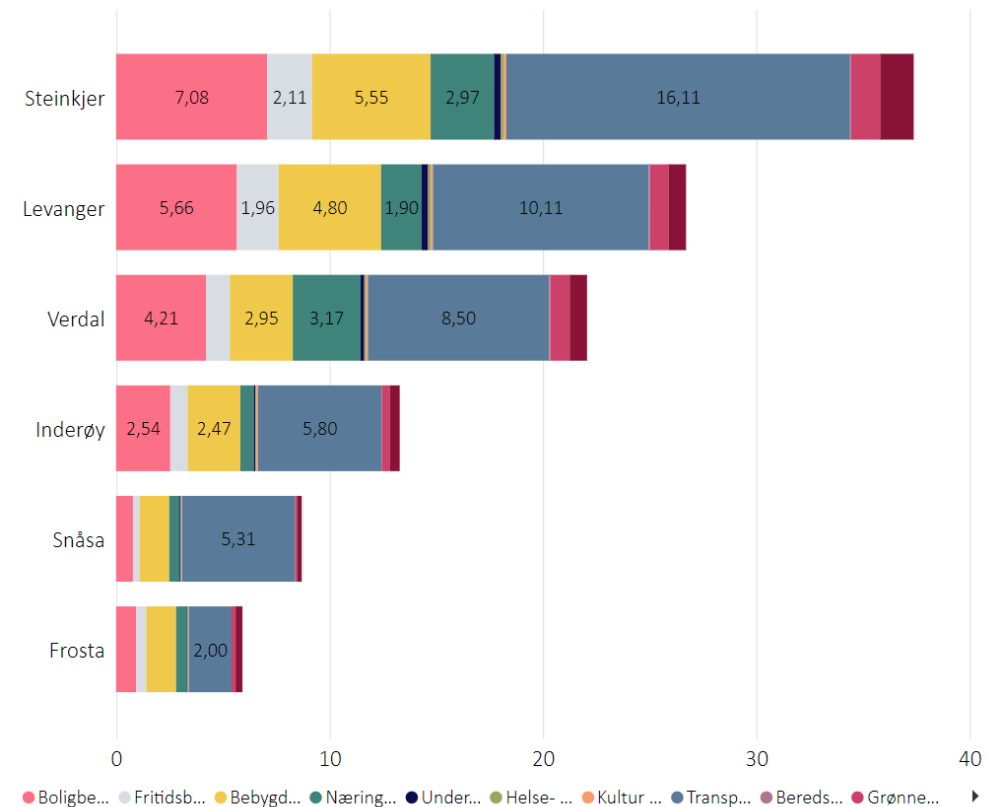
Næringsssatsing skal gi 1000 nye sysselsatte - men spesielt ett mål er vanskelig å nå

ATTRAKTIVT: Både norske og utenlandske ønsker å bli en del av Malm Industripark, men det tar tid å få godkjent en utvidelse av næringsarealet. Foto: Johan Arnt Nesgård

Faksimile Trønder-Avisa

Arealbruk (km²) i valgte kommuner i 2023, bebygd

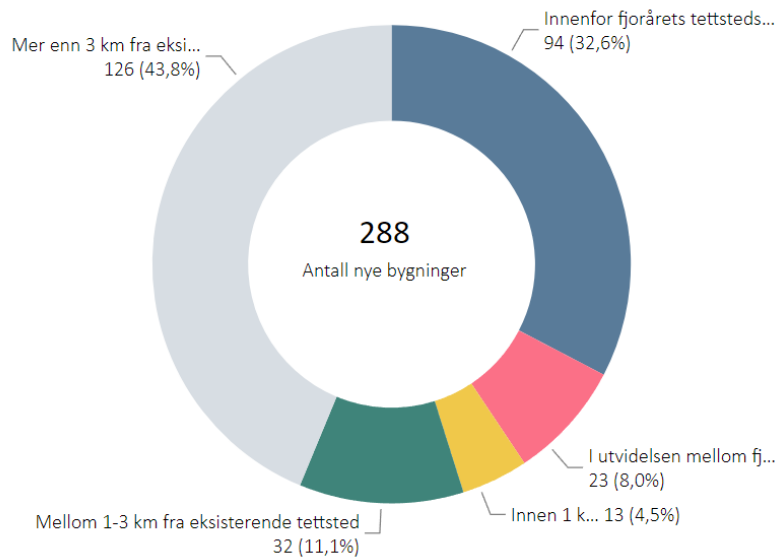

Utbyggingsmønster bolig - Innherredsbyen vs. Byvekst – Orkland og Skaun

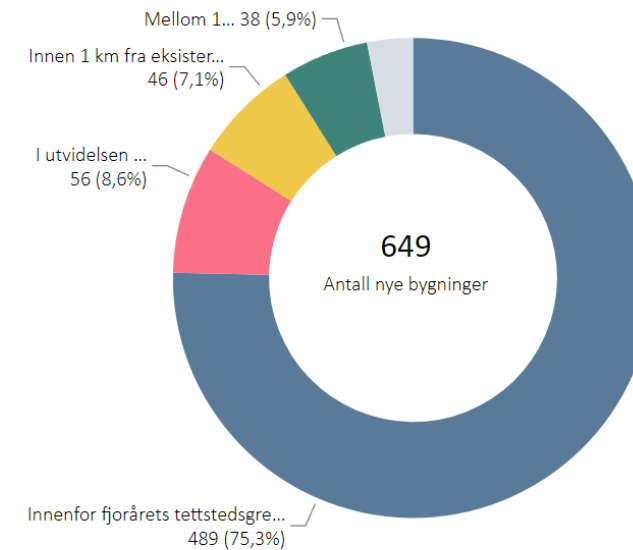
Antall nye bygninger i valgte kommuner i 2022. Fordelt på avstand til eksisterende tettsted

Viser kun bygningstype: Bolig.

Antall nye bygninger i valgte kommuner i 2022. Fordelt på avstand til eksisterende tettsted

Viser kun bygningstype: Bolig.

Tre argumenter

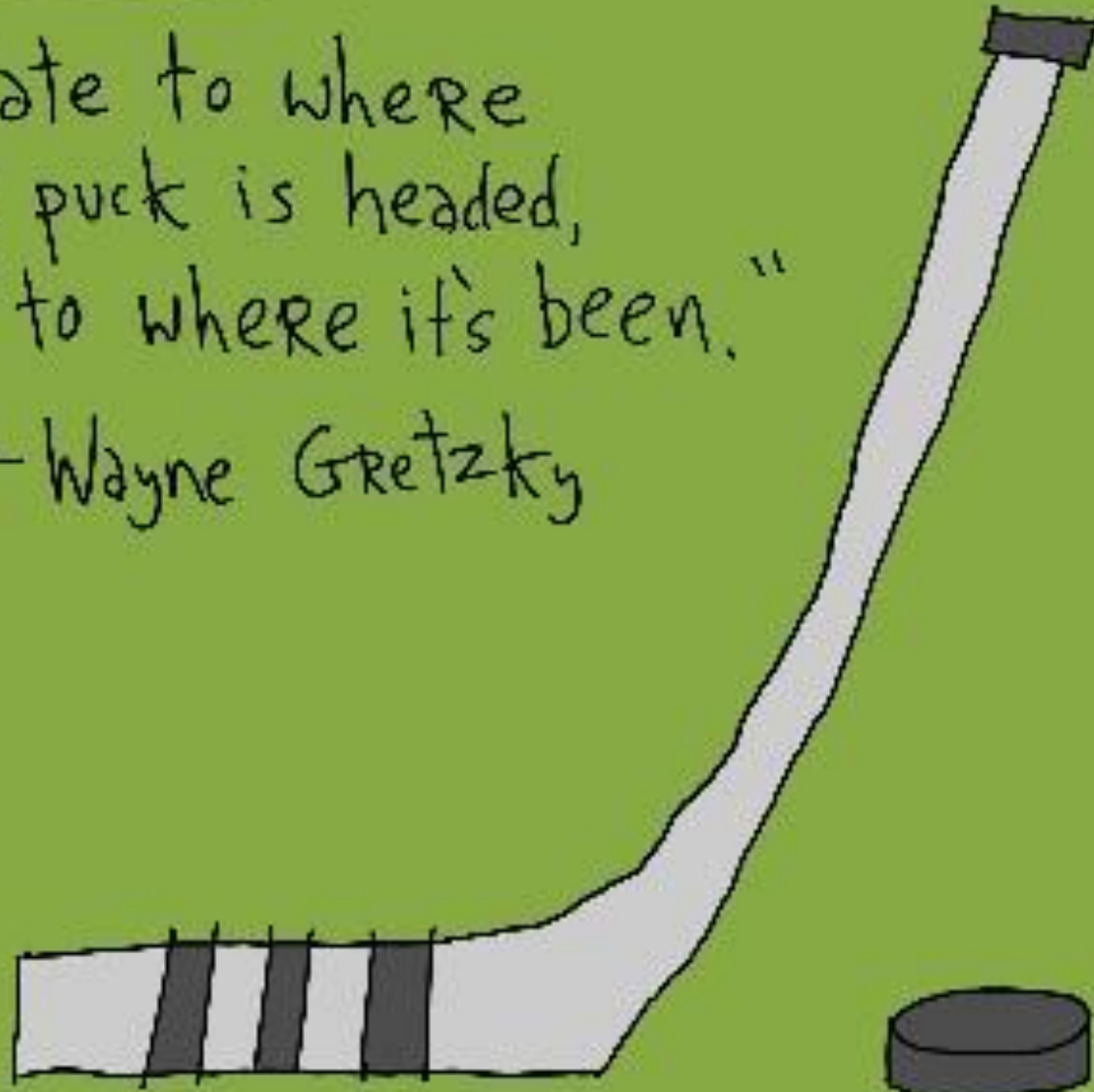
- 1. Vi står overfor en ny type problemer**
- 2. Vi har brug for nye tilgange og værktøjer til at arbejde med problemerne**
- 3. Vi må gentænke den måde vi organiserer os på i den offentlige sektor**

"Skate to where
the puck is headed,
not to where it's been."

- Wayne Gretzky

1111

Takk for oppmerksomheten!

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

Øystein Johannessen
Assisterende statsforvalter
oyjoh@statsforvalteren.no

Facebook [StatsforvalterenITrondelag](#)
Nettside [Statsforvalteren.no/Trondelag](https://www.statsforvalteren.no/Trondelag)